

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Національний Еразмус+ офіс в Україні (Проект ЄС)
Національна команда експертів з реформування вищої освіти

Он-лайн семінар

Професійна підготовка здобувачів вищої освіти та професійні кваліфікації

Вадим Захарченко

Національний університет “Одеська морська академія”
Національна команда експертів з реформування вищої освіти
Компетентна особа Міжнародної морської організації

30 вересня 2021 р.

- **Загальні підходи до забезпечення фахової підготовки у освітніх програмах**
- **Забезпечення результатів навчання**
- **Специфіка “регульованих” професій**
- **Присвоєння професійних кваліфікацій**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Загальні підходи до забезпечення фахової підготовки у освітніх програмах

Забезпечення фахової підготовки (1)

Врахування специфічних галузевих (фахових, професійних) вимог у освітніх програмах

- Чітке формулювання компетентностей та результатів навчання у освітніх програмах відповідно до професійних стандартів (стандартів компетентності тощо)
- Врахування усіх трудових функцій та трудових дій
- Належне (повноцінне) забезпечення передбачених програмних результатів навчання (викладання та навчання; демонстрація та оцінювання)
- Врахування визначених професійним стандартом предметів та засобів праці
- Забезпечення практичної підготовки

- *“Зважений” підхід до балансу між фаховими (професійними) та загальними компетентностями*

Altitude 11'000 m, message in aircraft

Dear ladies and gentlemen,
This is captain speaking ...

Our crew is very good trained in team work,
Not so good in landing ...

But do not worry please,
We hope everything will be Ok and
Wish you nice and safe flight ...

Фахові (професійні) вимоги:

- *Стандарти вищої освіти*
- Професійні стандарти
- Міжнародні стандарти компетентності та стандарти професійної діяльності
- Кваліфікаційні характеристики професій працівників
- Врахування предметів та засобів праці

Порядок розроблення та затвердження професійних стандартів

Постанова КМУ «Про затвердження Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів» від 31.05. 2017 р. № 373

Методика розроблення професійних стандартів

Наказ Мінсоцполітики «Про затвердження Методики розроблення професійних стандартів» від 22.01.2018 р. №74

Національне агентство кваліфікацій

<https://nqa.gov.ua>

<https://nqa.gov.ua/>

Приклад - Професійний стандарт

“Інженер з підготовки виробництва авіаційної та ракетнокосмічної техніки”

https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/212-inzener_z_pidgotovki_virobnictva.pdf

https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/212-inzener_z_pidgotovki_virobnictva.pdf

Методика розроблення професійних стандартів

Перелік професійних компетентностей (за трудовою дією або групою трудових дій), необхідних для виконання трудових функцій

№ з/п	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)
1		
2		
3		
...		

Перелік знань, умінь і навичок за певною компетентністю, необхідних для виконання відповідної трудової функції

№ з/п	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Необхідні знання	Необхідні уміння та навички
1				
2				
3				
...				

Інженер з підготовки виробництва авіаційної та ракетно-космічної техніки

Умовні позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовні позначення
А	Підготовка та контроль за забезпеченням виробництва авіаційної та ракетно-космічної техніки комплектування виробами, матеріалами, необхідною технічною документацією	Здатність вивчати й аналізувати комплект документації на підготовку виробництва авіаційної та ракетно-космічної техніки та забезпечення його предметами й	А1
Б	Розроблення та впровадження і нормативів для оперативного		

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою дій)	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти)	Знання	Уміння та навички	
А	Підготовка та контроль за забезпеченням виробництва авіаційної та ракетно-космічної техніки комплектувальними виробами, матеріалами, необхідною технічною документацією	А1. Здатність вивчати й аналізувати комплект документації на підготовку виробництва авіаційної та ракетно-космічної техніки та забезпечення його предметами й засобами виробництва	Інформаційна система для планування та контролю виробничих процесів; персональний комп'ютер; спеціалізоване програмне забезпечення	А131. Постанови, розпорядження, накази, методичні, нормативні та інші керівні матеріали з підготовки виробництва авіаційної та ракетно-космічної техніки А132. Основне технологічне устаткування, яке застосовується під час виготовлення, складання та монтажу авіаційної та ракетно-космічної техніки та принципи його роботи А133. Типові конструкції приладів, деталей, конструкцій, типові технологічні процеси й режими виробництва, які застосовуються/виробляються підприємством з виробництва повітряних і космічних літальних апаратів та супутнього устаткування А134. Переліки основних та допоміжних матеріалів, технологічного оснащення, які застосовуються під час виготовлення, складання та монтажу авіаційної та ракетно-космічної техніки А135. Технологічні вимоги до	А1У1. Застосовувати при вивченні та аналізі комплексу конструкторської документації на підготовчі роботи процесу виробництва авіаційної та ракетно-космічної техніки, постанови, розпорядження, накази, методичні, нормативні та інші керівні матеріали відповідного спрямування А1У2. Вивчати та аналізувати комплекти конструкторської та іншої технічної документації (складальних та монтажних креслень, технічних умов, електричних схем, програм випробувань тощо) стосовно визначення потреби в матеріалах та обладнанні, які будуть використовуватися під час виробництва авіаційної та ракетно-космічної техніки А1У3. Визначати відповідність комплектів деталей вимогам технологічних процесів складання та монтажу авіаційної та ракетно-космічної техніки

- International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978
- Seafarers' Training, Certification and Watchkeeping (STCW) Code

Specification of minimum standard of competence for officers in charge of a navigational watch on ships of 500 gross tonnage or more			
Function: Navigation at the operational level			
Column 1	Column 2	Column 3	Column 4
Competence	Knowledge, understanding and proficiency	Methods for demonstrating competence	Criteria for evaluating competence
Plan and conduct a passage and determine position	<i>Celestial navigation</i> Ability to use celestial bodies to determine the ship's position <i>Terrestrial and coastal navigation</i> Ability to determine the ship's position by use of: .1 landmarks .2 aids to navigation, including lighthouses, beacons and buoys	Examination and assessment of evidence obtained from one or more of the following: .1 approved in-service experience .2 approved training ship experience .3 approved simulator training, where appropriate .4 approved laboratory equipment training	The information obtained from nautical charts and publications is relevant, interpreted correctly and properly applied. All potential navigational hazards are accurately identified The primary method of fixing the ship's position is the most appropriate to the prevailing circumstances and conditions The position is determined within the limits of acceptable instrument/system errors The reliability of the

Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників

Випуск 67 Водний транспорт

компетенції => компетентності

25. МЕХАНІК (СУДНОВИЙ)

Завдання та обов'язки. Забезпечує надійну безпечну роботу та технічне обслуговування суднових машин, механізмів та устаткування, що впливають на безпеку експлуатації судна. Несе безпечні ходові машинні вахти та стоянкові. Організовує належне несення вахтової служби в машинному відділенні. Стежить за дотриманням установленого режиму роботи головної енергетичної установки й допоміжних механізмів, парових котлів, насосних систем і систем керування, які пов'язано з ними. Забезпечує швидке й точне виконання команд, що подаються з ходового містка.

результати навчання – знання

Повинен знати: постанови, розпорядження, правила, інструкції, нормативні та інші керівні документи з безпечної експлуатації суднових засобів та систем, організації суднової служби; будову й дію головної енергетичної установки й допоміжних механізмів, котлів і технічних засобів, які забезпечують їх роботу, суднових автоматизованих парогазоенергетичних установок, суднових пристроїв, систем та засобів автоматизації, інструкції з їх експлуатації й ремонту; основні принципи несення вахтової служби; правила та нормативні документи Регістру судноплавства України або іншого класифікаційного товариства, яке здійснює технічний нагляд за судном;

.....

Національний освітній глосарій: вища освіта

Компетентність/компетентності: Динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність

Компетенція/компетенції: Надані (наприклад, нормативно-правовим актом) особі (іншому суб'єкту діяльності) повноваження, коло її (його) службових й інших прав і обов'язків. Слід відрізнити поняття компетенції / компетенцій від компетентності / компетентностей як набутих реалізаційних здатностей особи

Компетенція	Компетентність
Несення безпечної навігаційної вахти	Здатність нести безпечну навігаційну вахту
Координація пошуково-рятувальних операцій	Здатність координувати пошуково-рятувальні операції

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Забезпечення результатів навчання

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Компетентності та результати навчання (1)

Компетентності VS Результати навчання

Компетентності **VS** Результати навчання

У різних країнах ЄПВО існують різні підходи до визначень результатів навчання. Можливі варіанти (*із досвіду*):

- Компетентності та результати навчання є різними поняттями, які доповнюють одне одного (*формулюються компетентності та результати навчання*);
- *іноді* - компетентності = результати навчання (*формулюються тільки результати навчання*);
- *іноді* – компетентності та результати навчання визнаються як різні поняття, але у освітніх програмах *формулюються тільки результати навчання*

Де-факто існують різні підходи до формулювання результатів навчання

Підхід в Україні : Компетентності + Результати навчання

Закон України "Про вищу освіту"

Стаття 10. Стандарти вищої освіти

.....

3. Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

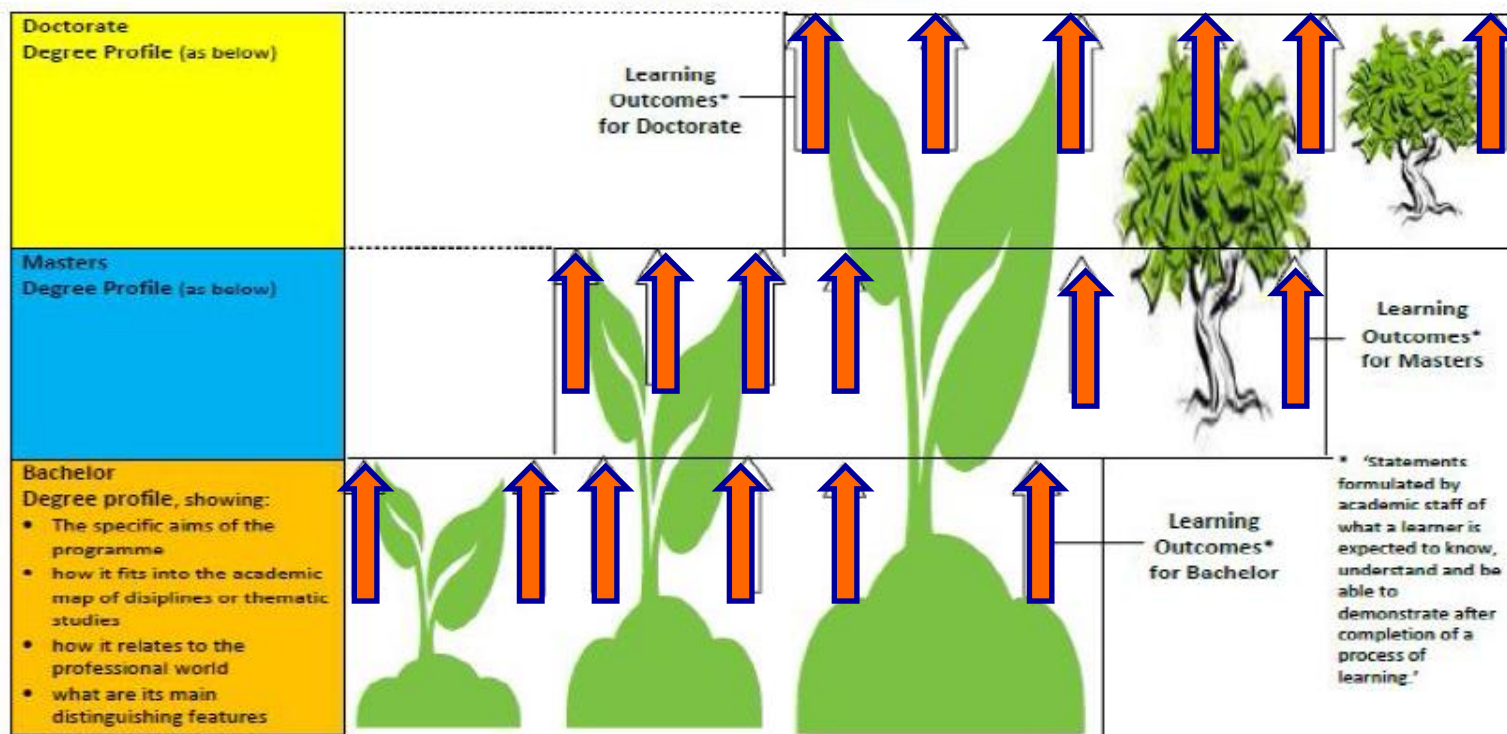
- 1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- 2) вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, та результатів їх навчання;
- 3) перелік обов'язкових компетентностей випускника;
- 4) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- 5) вимоги до атестації здобувачів вищої освіти;
- 6) вимоги до створення освітніх програм підготовки за галуззю знань, двома галузями знань або групою спеціальностей (у стандартах рівня молодшого бакалавра), міждисциплінарних освітньо-наукових програм (у стандартах магістра та доктора філософії);
- 7) вимоги професійних стандартів (за їх наявності).

Підхід в Україні : Компетентності + Результати навчання

Relationship between competences and LO (by Jeremy Cox, Polifonia)

Competences: 'a dynamic combination of knowledge, understanding, skills and abilities [...] formed in different course units and assessed at different stages'

Компетентності

- у більшості випадків не демонструються "напрямую", їх досягнення де-факто оцінюється через підтвердження опанування асоційованих результатів навчання
- доцільно формулювати як якості особи:
здатність ..., усвідомлення, прагнення..., дотримання....., цінунвання..., ініціативність і т.д.

Результати навчання

- демонструються
- вимірюються та оцінюються
- *мають зазначатись у додатках до дипломів*

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Компетентності та результати навчання: ієрархія у освітній програмі

Компетентності та результати навчання: ієрархія у освітній програмі (1)

Компетентності

Програмні результати навчання

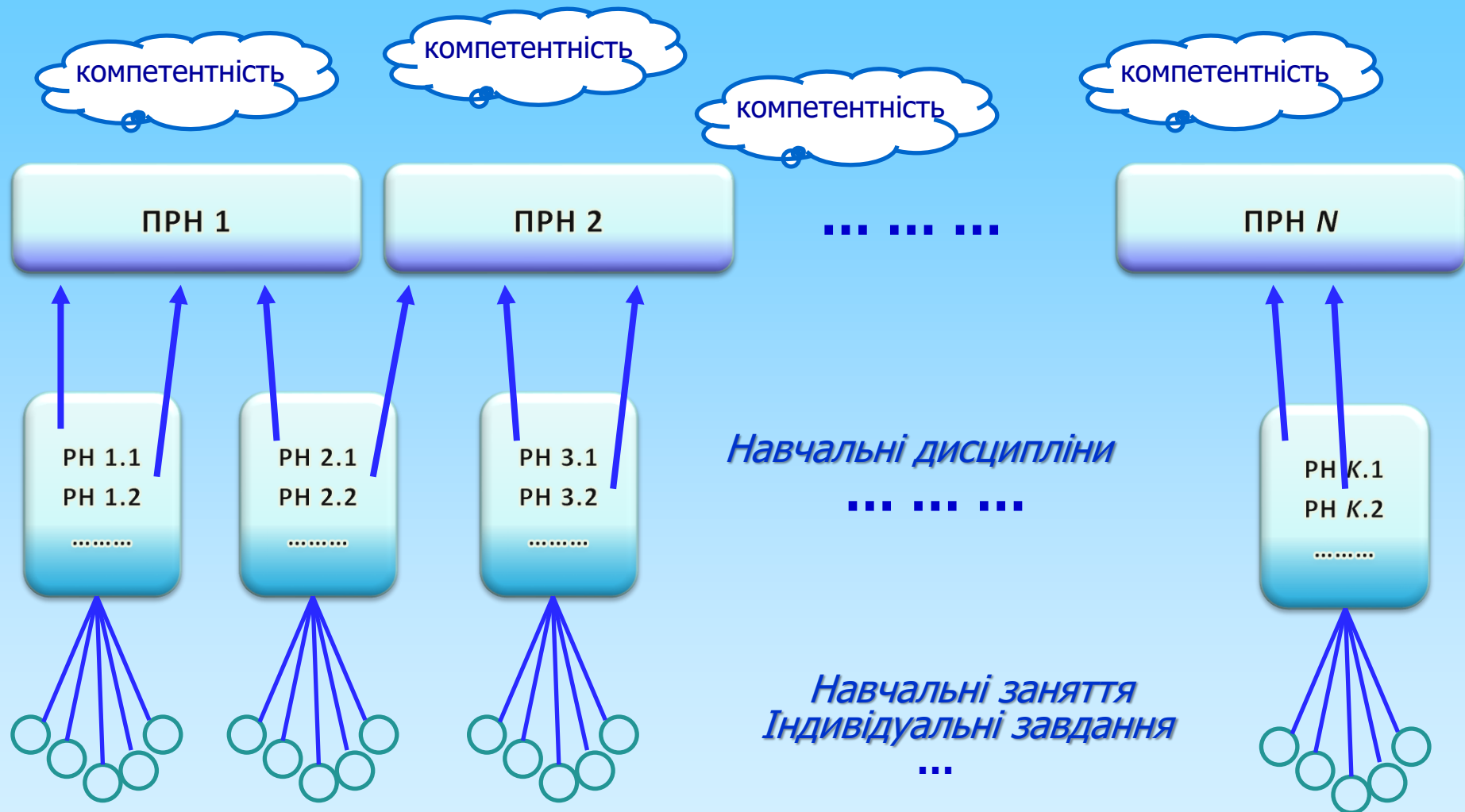
**Результати навчання
за навчальними дисциплінами**

**Результати навчання
за навчальними заняттями**

Програмні результати навчання мають бути «укрупненими» у порівнянні з результатами навчання за окремими навчальними дисциплінами та навчальними заняттями

Компетентності та результати навчання: ієрархія у освітній програмі (2)

- Чітка ієрархія та визначеність взаємозв'язків результатів навчання різного рівня деталізації є основою для досягнення запланованих програмних результатів навчання та відповідних компетентностей
- Програмні результати навчання мають бути “укрупненими” у порівнянні з результатами навчання за навчальними дисциплінами, навчальним заняттями та інших компонентів освітньої програми..
- Програмні результати навчання можуть демонструватись та оцінюватись через результати навчання за навчальними дисциплінами, навчальним заняттями та інших компонентів освітньої програми

Рекомендація

- Робочі програми навчальних дисциплін мають містити:
 - перелік компетентностей і програмних результатів навчання, які повністю або частково забезпечуються цією навчальною дисципліною (як орієнтир)
 - перелік результатів навчання за навчальною дисципліною (деталізовані)
 - опис методів демонстрації кожного із РН за навчальною дисципліною та критерії оцінювання

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо розроблення стандартів вищої освіти

Для формулювання результатів навчання використовуються такі дієслова:

Знання	називати, впорядковувати, збирати, визначати, описувати, знаходити, перевіряти, дублювати, помічати, складати список, повторювати, відтворювати, показувати, казати, установлювати зв'язок тощо.
Розуміння	класифікувати, асоціювати з, змінювати, з'ясовувати, перетворювати, будувати, описувати, обговорювати, виділяти, оцінювати, пояснювати, виражати, розширювати, ідентифікувати, ілюструвати, інтерпретувати, робити висновок, пояснювати різницю між, розпізнавати, передбачати, доповідати, вибирати, переглядати, перекладати, знаходити рішення тощо.

називати, складати список, казати, асоціювати - програмні результати навчання?

Програмні результати навчання мають:

- бути «укрупненими» у порівнянні з результатами навчання за навчальними дисциплінами та навчальними заняттями
- відповідати певному кваліфікаційному рівню НРК за складністю

Результати навчання (формулювання): проблемні питання (2)

Приклад: програмні результати навчання у стандартах вищої освіти та освітніх програмах

V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН01. Створювати системи автоматизації кібер основи використання інтелектуальних методів управління цифрових та мережових технологій, робототехнічні мехатронні пристроїв.

РН02. Створювати високонадійні системи автоматизації функціональної та інформаційної безпеки програмних та

РН03. Застосовувати спеціалізовані концептуальні сучасні наукові здобутки, а також критичне осмислення автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій складних задач професійної діяльності.

V Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання

ПР01. Знати лінійну та векторну алгебру, диференціальне та інтегральне числення, функції багатьох змінних, функціональні ряди, диференціальні рівняння для функцій однієї та багатьох змінних, операційне числення, теорію функцій комплексної змінної, теорію ймовірностей та математичну статистику, теорію випадкових процесів в обсязі, необхідному для користування математичним апаратом та методами у галузі автоматизації.

ПР02. Знати фізику, електротехніку, електроніку та схемотехніку, мікропроцесорну техніку на рівні, необхідному для розв'язання типових задач і проблем автоматизації.

ПР03. Вміти застосовувати сучасні інформаційні технології та мати навички розробляти алгоритми та комп'ютерні програми з використанням мов високого рівня та технологій об'єктно-орієнтованого програмування, створювати бази даних та використовувати інтернет-ресурси.

ПР04. Розуміти суть процесів, що відбуваються в об'єктах автоматизації (за галузями діяльності) та вміти проводити аналіз об'єктів автоматизації і

Уміння ?
Здатність ?

Створювати ...
Застосовувати....

Результат
"to Go"?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Специфіка регульованих професій

Специфіка "регульованих" професій (1)

- Наявність чітких професійних стандартів (стандартів професійної діяльності), у т.ч. міжнародних
- Допуск до професійної діяльності на основі сертифікації (обов'язкового присвоєння професійної кваліфікації)
- Високі вимоги до професіоналізму випускника (готовності до виконання професійних обов'язків)
- Висока відповідальність та високі ризики у випадку некомпетентності фахівця
- Посилений фокус на професійній складовій програм підготовки (освітніх програм)
- Перевірки дотримання вимог міжнародними організаціями

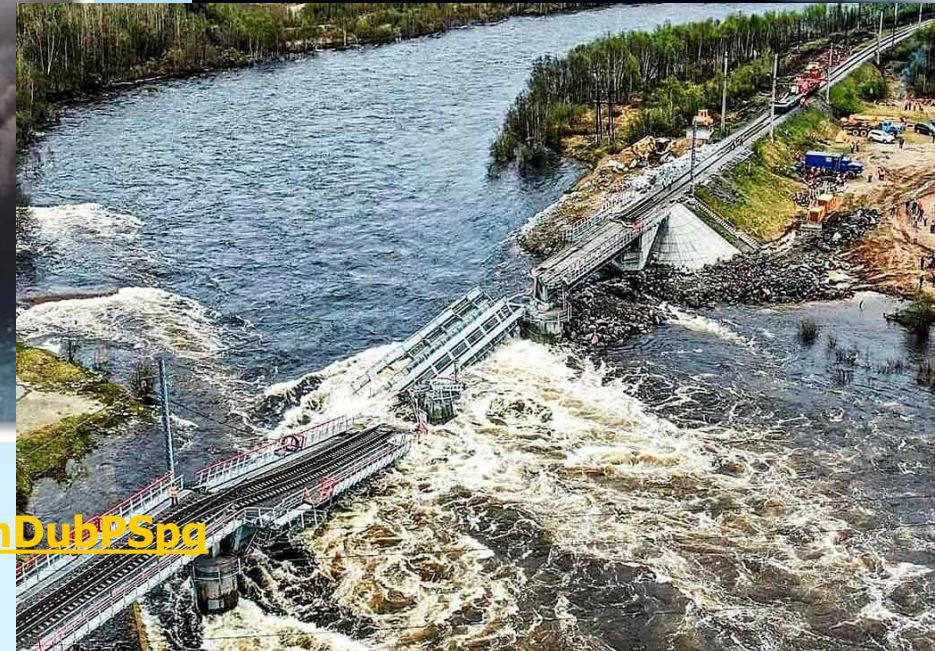
Приклад

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Специфіка "регульованих" професій (2): людський фактор

<https://www.youtube.com/watch?v=PkQnDubPSpg>

Вимоги до освітніх стандартів та програм:

- Забезпечення виконання вимог стандартів підготовки та стандартів компетентності (за наявності)
- Ретельний підхід до забезпечення результатів навчання, визначення та застосування методів демонстрації та оцінювання
- Особливий підхід до ресурсного забезпечення
- Ліцензування освітніх програм (чіткі Ліцензійні умови)
- Особливий підхід до практичної підготовки (підготовки на робочому місці)
- Необхідні зміни на законодавчому рівні
- Перегляд норми щодо вибору освітніх компонентів в обсязі 25% для спеціальностей, для яких запроваджено додаткове регулювання

European Maritime Safety Agency

Inspection Programme Maritime Education, Training and Certification System in Ukraine, 10-20 April 2018

National University "Odessa Maritime Academy" (NUOMA)

Place: Odessa		Date: 17.04.2018	
Time	STCW references	Inspected Activity	Unit/Staff involved
09:00 09:15		■ Presentation of the EMSA team ■ Introduction to the methodology used ■ Validation of the inspection programme ■ Presentation of the NUOMA team	Head (or his/her representative), Deans, Heads of Department, Quality representative
09:15 11:00	Article I Regulations I/6, I/8 and I/12	■ Quality standards system: policy, objectives, organization, authority and responsibilities, resource management, measurement and analysis, continual improvement, follow-up of non-conformities, management review, control of documents, control of records, external evaluation ■ Governmental accreditation, monitoring, applicable national regulations on education and training ■ Academic staff qualification	Head (or his/her representative), Deans, Heads of Department, Quality representative and staff involved
11:00 12:30 and 13:30 17:00	Article I Regulations I/6, I/8, I/12 and I/15 Chapters II to VII	■ Course design, review and approval ■ Training monitoring and supervision ■ Assessment of competence, examination	Heads of Department, Quality representative and staff involved

European Maritime Safety Agency

National University "Odessa Maritime Academy" (NUOMA)

Place: Odessa		Date: 18.04.2018	
Time	STCW references	Inspected Activity	Unit/Staff involved
09:00 10:30	Article I Regulations I/2, I/8 and I/15 Chapters II to VII	■ Admission of students ■ Issue of degrees, diplomas, training certificates, CoPs and /or documentary evidence, as applicable	Quality representative and staff of the units involved
10:30 12:30 and 13:30 15:00	Article I Regulations I/6, I/8 and I/12	■ Visit to training facilities: laboratories, simulators, library, workshops and emergency, safety and survival training site(s) (if applicable) ■ Pedagogical documentation ■ Maintenance records ■ Use of equipment and simulators ■ Competency assessment using simulators (if applicable)	Heads of Department, Lecturers, Instructors
15:00 16:00	Article I Regulation I/6	Prepare for the closing meeting	EMSA Inspectors
16:00 17:00		Debriefing: synthesis of the inspection	People met

- Training monitoring and supervision
- Assessment of competence, examination

Забезпечення результатів навчання: досвід перевірок (2)

Specification of minimum standard of competence for masters and chief mates on ships of 500 gross tonnage or more

Column 1	Column 2	Column 3
Competence	Knowledge, understanding and proficiency	Methods for demonstrating competence
Manoeuvre and handle a ship in all conditions	Manoeuvring and handling a ship in all conditions, including: 1 manoeuvres when approaching pilot stations and embarking or disembarking pilots, with due regard to weather, tide, headreach and stopping distances	Examination and assessment of evidence obtained from one or more of the following: .1 approved in-service experience .2 approved simulator training, where appropriate

Компетентність

Результати навчання

Освітня програма

Навчальний план

Навчальна дисципліна

Практичні / лабораторні заняття

Обладнання

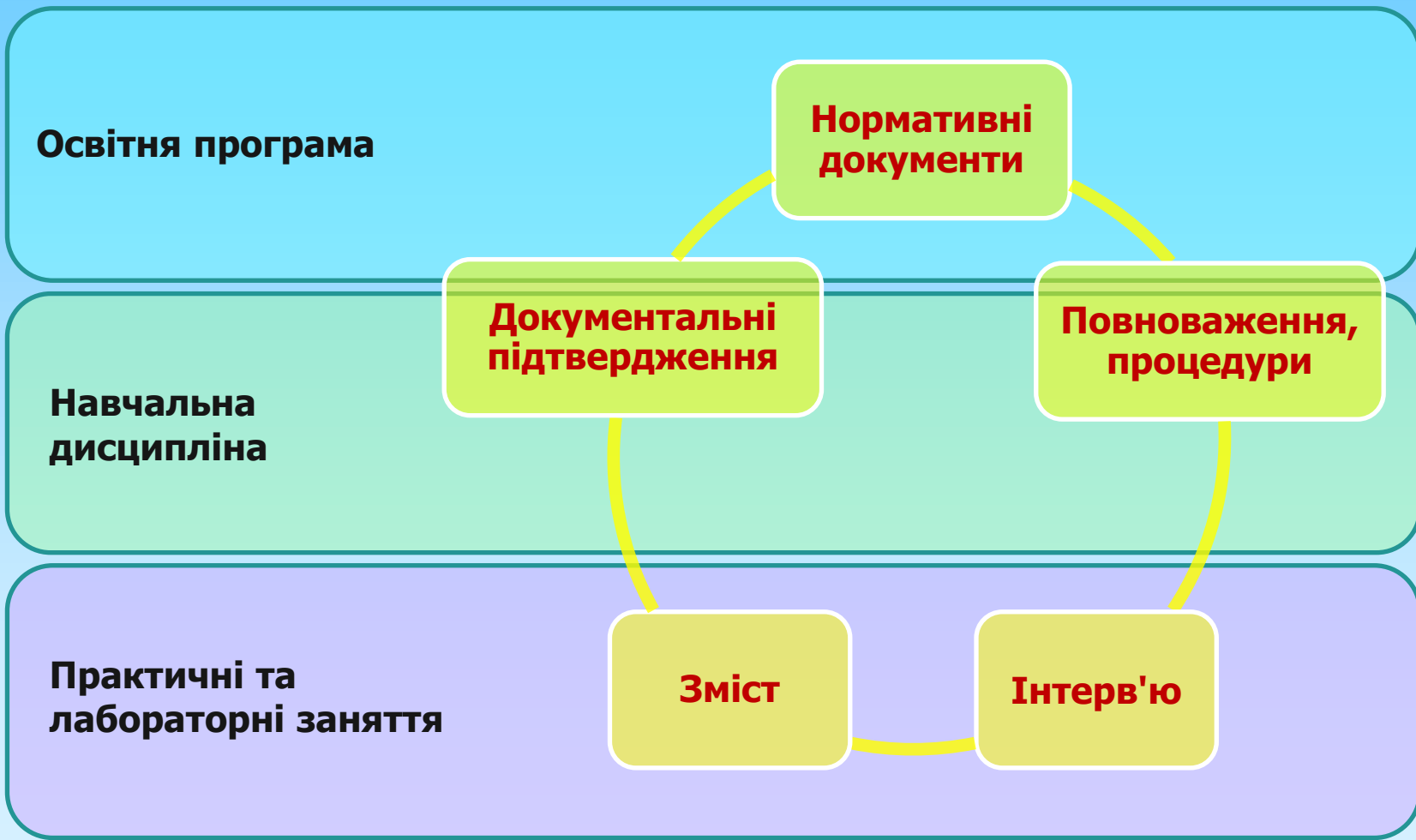
Оцінювання

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Забезпечення результатів навчання: досвід перевірок (3)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Присвоєння професійних кваліфікацій

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Документи про вищу освіту (диплом)

УКРАЇНА
UKRAINE

ДИПЛОМ БАКАЛАВРА

BACHELOR'S DIPLOMA

№ 000000

(серія та реєстраційний номер,
що присвоюється)

№ 000000

(series, registration number of the diploma)

(Ім'я,

(First name(s))

прізвище)

Last name(s))

закінчив(ла) у 20__ році

in 20__ completed the full course of

(найменування закладу вищої освіти /

(Name of awarding institution /

територіально відокремленого структурного
підрозділу закладу вищої освіти – за необхідності)

geographically separated structural unit of higher
education institution – upon necessity)

Освітня програма _____
акредитована _____

Educational Programme _____
accredited by _____

(найменування органу (органів) акредитації)

(name of accreditation authority (authorities))

здобув(ла) кваліфікацію:

obtained qualification:

ступінь вищої освіти **бакалавр**

Bachelor's Degree

галузь знань (галузі знань)

Field(s) of Study

спеціальність (спеціальності)

Programme Subject Area(s)

спеціалізація

Specialization

професійна кваліфікація (у разі присвоєння)

Professional Qualification (in case of its
awarding)

Додаткова інформація _____

Additional information _____

Посада керівника або іншої уповноваженої особи закладу
вищої освіти / Position of the Head
or another authorized person of the
Higher Education Institution

Підпис / Signature
Ім'я, прізвище /
First name(s), Last name(s)

М.П. / Seal

"__" __/__ 20__ р.
(дата видачі / Date of issue)

професійна кваліфікація (у разі присвоєння)

Закон України “Про вищу освіту”

кваліфікація - офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту

Національний освітній глосарій

кваліфікація (Qualification): Офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом (ступінь, диплом, сертифікат або інше свідоцтво) про вищу освіту

професійні кваліфікації (Professional qualifications): Кваліфікації, які надаються з урахуванням професійних стандартів, що діють у сфері праці, і відображають здатність особи виконувати завдання і обов'язки певного виду професійної діяльності. За суб'єктом надання професійні кваліфікації поділяються на кар'єрні (надаються у сфері праці) та освітні (надаються у сфері освіти). Серед професійних кар'єрних кваліфікацій – кваліфікаційні розряди, ранги, класні чини, категорії, звання тощо.

Класифікатор професій

Кваліфікація - здатність виконувати завдання та обов'язки відповідної роботи.

У дипломі спеціаліста (молодшого спеціаліста)..... кваліфікація визначається через назву професії (інженер-механік, економіст, ... тощо)

Методика розроблення професійних стандартів

кваліфікація - визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання)

професійна кваліфікація - визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності, іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність

З огляду на провайдерів кваліфікацій вони поділяються на

Академічні / освітні, що надаються освітньою системою на основі освітніх стандартів

Професійні, що надаються на основі професійних стандартів, вироблених переважно у сфері праці

Кваліфікація (освітня чи професійна) передбачає:

Наявність відповідного стандарту

**Наявність органу, уповноваженого
присвоювати кваліфікацію**

Наявність правил присвоєння кваліфікації

**Зрозумілість академічних або професійних
прав, які надає кваліфікація**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Професійні кваліфікації: чи зазначати у документах про освіту?

Зазначення професійних кваліфікацій у документах про вищу освіту **“не завжди”** є ознакою відповідності результатів навчання певному професійному стандарту

Професійні кваліфікації: чи зазначати у документах про освіту?

- Класифікатор професій містить класифікацію професій та показчик професійних назв робіт;
- Клас професій охоплює групу професійних назв робіт
- Кваліфікаційні характеристики сформовані не для усіх професій (класів професій)

2143 Професіонали в галузі електротехніки

2143.2 Інженери-електрики

2143.2	Інженер з експлуатації протиаварійної автоматики
2143.2	Інженер перетворювального комплексу
2143.2	Інженер служби підстанцій
2143.2	Інженер-енергетик
2143.2	Старший електромеханік-командир
.....	

Професійні кваліфікації: чи зазначати у документах про освіту?

- Чи існує затверджений (діючий) професійний стандарт?
- Чи уповноважений заклад на присвоєння певної професійної кваліфікації?
- Чи існують необхідні ресурси для проведення процедур оцінювання?
- Чи існують та оприлюднені правила присвоєння професійної кваліфікації?
- Чи передбачається видача документа, що засвідчує присвоєння особі професійної кваліфікації?
- Чи доцільно зазначати професійну кваліфікацію у дипломі?

Закон України «Про освіту», ст. 34

Професійні кваліфікації присвоюються, визнаються і підтверджуються суб'єктами, уповноваженими на це законодавством, зокрема суб'єктами освітньої діяльності.

Кваліфікаційні центри - це суб'єкти, уповноважені на оцінювання і визнання результатів навчання осіб (зокрема, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти), присвоєння та/або підтвердження відповідних професійних кваліфікацій.

Типове положення про кваліфікаційний центр

Затверджено наказом МОН від 22 квітня 2021 р. № 452

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17 червня 2021 р. за N 804/36426

1.5. Професійна кваліфікація

Молодший інженер-технолог (механіка) з авіаційної та ракетно-космічної техніки (трудова функція А, Б, В).

Інженер-технолог (механіка) з авіаційної та ракетно-космічної техніки (трудова функція А, Б, В, Г).

Інженер-технолог (механіка) з авіаційної та ракетно-космічної техніки 3-ї категорії (трудова функція А, Б, В, Г, Д).

Інженер-технолог (механіка) з авіаційної та ракетно-космічної техніки 2-ї категорії (трудова функція А, Б, В, Г, Д, Е).

Інженер-технолог (механіка) з авіаційної та ракетно-космічної техніки 1-ї категорії (трудова функція А, Б, В, Г, Д, Е, Є).

Провідний інженер-технолог (механіка) з авіаційної та ракетно-космічної техніки (трудова функція А, Б, В, Г, Д, Е, Є, Ж).

- Civil Engineer, level 6 primary qualification (graduation from a Bachelor Programme)
- Civil Engineer, level 6 based on further work experience
- Diploma Civil Engineer, level 7 primary qualification (graduation from a Master programme)
- Diploma Civil Engineer, level 7 based on further work experience and continuous learning
- Chartered Civil Engineer, level 8 (highly recognized professional activities)

- Officer in charge of a navigational watch on ships of 500 gross tonnage or more (*штурман*)
- Chief mate on ships of 500 gross tonnage or more (*штурман далекого плавання*)
- Master on ships of 500 gross tonnage or more (*капітан далекого плавання*)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Дякую за увагу!

Вадим Захарченко

**zvn@onma.edu.ua
+38-048-793-16-74**